

ת"פ 76104/12/19 - מדינת ישראל נגד עבדאלסלאם בני עודה

בית משפט השלום בעכו

ת"פ 76104-12-19 מדינת ישראל נ' בני עודה
תיק חיצוני: 322369/2018

בפני	כבוד השופט ג'ני טנוס
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	עבדאלסלאם בני עודה

החלטה

השאלה שבמחלוקת:

עניינה של החלטה זו בבקשת הנאשם לביטול כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק מכוח סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי, תשמ"ב-1982, בשל העובדה כי טרם הגשת כתב האישום, הנאשם קיבל הודעה על סגירת תיק החקירה, אולם התיק נפתח לאחר מכן מבלי שהוגש ערר באופן שהוביל להגשת כתב האישום.

השאלה הטעונה הכרעה היא, האם רשאים היו גורמי החקירה לפתוח מחדש את תיק החקירה נגד הנאשם לאחר שהודיעו לו על סגירתו ולהגיש נגדו כתב אישום?

נתוני רקע ועיקר טענות הצדדים:

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו הלנה והעסקה של תושב זר בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 12ב3א(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952. על פי הנתען בכתב האישום, ביום 17.7.2018 העסיק הנאשם במאפייה השייכת לו תושב הרשות הפלסטינית (להלן - **השב"ח**) משך 5 ימים מבלי שהיה ברשותו אישור כניסה ושהייה כדין.

לטענת הסנגור, הנאשם ואשתו נחקרו בתחנת המשטרה אודות החשד הנ"ל, ובתום החקירה קיבלו הודעה ביום 1.11.2018 בדבר החלטת משטרת ישראל לסגור את תיק החקירה נגדם. אולם, מסיבה לא ברורה, תיק החקירה נפתח מחדש וכנגד הנאשם הוגש כתב אישום.

לטענת הסנגור, פתיחת התיק מחדש והגשת כתב האישום לאחר שתיק החקירה נסגר כבר על ידי המשטרה ומבלי שהוגש ערר על הסגירה ומבלי שבוצעה השלמת חקירה, מהווה הפרה של הבטחה שלטונית, פגיעה בחוש הצדק

וההגנות וגורמת עיוות דין לנאשם אשר הסתמך על ההחלטה לסגור את התיק נגדו. לאור פגמים אלה, יש לבטל את כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק.

לגופו של עניין טוען הסנגור, כי המאפיינה בה עבד השב"ח לפי הנטען אינה בבעלות הנאשם אלא בבעלות אשתו.

המאשימה בתורה התנגדה לבקשה וטענה כי הבקשה לסגירת התיק ניתנה ביום 1.11.2018 ע"י קצין חקירות בדרגת פקד, הן ביחס לנאשם והן ביחס לאשתו, וזאת מחוסר ראיות. בדיון הראשון שהתקיים בבקשה טענה ב"כ המאשימה, כי הסנגור הגיש בקשה לשינוי עילת הסגירה או אז התיק עבר לעיונו של קצין אח"מ בדרגת רפ"ק אשר בחן את הראיות מחדש ובסופו של יום החליט שיש לפתוח את התיק מחדש ולהעבירו לשלוחת התביעות על מנת לבחון אם להגיש כתב אישום, והודעה בנדון הועברה בפקס לב"כ הנאשם.

בהמשך לאמור, ביום 17.1.2019 הודיע רפ"ק טלאל חוסין כי התיק נפתח מחדש, וביום 28.8.2019 הוחלט ע"י התביעות לסגור את התיק נגד אשת הנאשם, וביום 1.9.2019 יצאה הודעה על סגירת התיק לגביה וכן הודעה לנאשם על כך כי עומדים להגיש נגדו כתב אישום.

ב"כ המאשימה הוסיפה כי ההודעה על סגירת התיק הגיעה לבני הזוג (הנאשם ואשתו), אולם ההודעה על זימון הנאשם לשימוע לא הגיעה אליהם.

בטיעוניו בדיון השני שהתקיים, טען ב"כ המאשימה תוך הפניה לפסיקה רלוונטית, כי גוף חוקר רשאי לפתוח תיק מחדש. כמו כן, סעיף 15 לחוק הפרשנות קובע כי רשות מנהלית שמקבלת החלטה רשאית לשנות את החלטתה, להפוך אותה או לבטלה בשל אינטרס ציבורי, ובנסיבות המקרה דנן האינטרס הציבורי גובר על אינטרס ההסתמכות של הנאשם.

על יסוד האמור, עתר ב"כ המאשימה לדחיית הבקשה.

דין והכרעה:

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים ועיינתי במסמכים המצורפים, נחה דעתי לדחות את הבקשה.

כזכור, טענתו העיקרית של הסנגור נעוצה בעובדה כי תיק החקירה נגד הנאשם נפתח מחדש ללא כל הסבר המניח את הדעת ומבלי שהוגש ערר על ההחלטה בדבר סגירתו, מה שפגע באינטרס ההסתמכות שלו באופן ממשי.

ככלל, רשות חוקרת רשאית לשנות את החלטתה בנוגע לסגירת תיק החקירה. לעניין זה אפנה לדברי בית המשפט העליון בסוגיה זו בבג"צ 844/86 דותן נ' היועמ"ש, פ"ד מא(3), 219 (להלן - **עניין דותן**), שם נקבע כדלקמן:

"סמכותו של התובע לגבי חומר החקירה, כסמכותה של כל רשות ציבורית בעלת סמכויות

משפטיות, היא הסמכות להתייחס לחומר שלפניו באופן ענייני ולדון בו ולטפל בו על-פי חובתו המשפטית והציבורית, כפי שמתחייב ממהותו של החומר. אם התנהלה חקירה ולא נתגלו ראיות מספיקות והתיק נסגר, אין פירושו של דבר, שאין לפתוח בחקירה מחדש או להגיש כתב אישום, אם למשל מתגלות ראיות חדשות. לשם כך אינו דרוש ערר, היינו הערר אינו תנאי לבדיקתו מחדש של תיק החקירה והעיון והדיון מחדש בתיק יכולים להיעשות גם, כאמור, אחרי שחלפה בכלל התקופה אשר בתוכה ניתן היה להגיש ערר" (בעמ' 222).

עוד נפסק בעניין דותן, כי בכל החלטה של רשות מנהלית לשנות החלטתה, ראוי כי השינוי יעשה בשל הצדקה של ממש, כגון בשל שינוי מהותי של הנסיבות, גיליון של ראיות חדשות, או כאשר האינטרס הציבורי בבירור האשמה משמעותי עד שהוא מחייב שינוי ההחלטה הקודמת אף אם יש בו פגיעה באינטרס הציפיה וההסתמכות של הנאשם. כך למשל נפסק, כי:

"אם מתחייבת הערכה מחדש של העובדות, או אם נתגלו נתונים חדשים לרבות לקחים חדשים המצדיקים עיון מחדש כאמור, או אפילו אם התוצאות של ההחלטה הקודמת מחייבות בדיקה חוזרת, עלולות להיווצר נסיבות, בהן תהיה זו פגיעה בציבור בכללותו ולעתים אף בביטחונו, אם יראו את ההחלטה הקודמת בהכרעה, המקפיאה את כוח ההחלטה של הרשות" (עמ' 224).

ובהמשך:

"כפי שאין למי שחשוד בביצוע עבירה זכות מוקנית לכך שהתיק לא יפתח מחדש, אם יתגלו עובדות חדשות (בכפופות למה שנאמר, למשל, בסעיף 232 לחוק סדר הדין), כך גם אין לו זכות מוקנית לכך שתיקו לא יבדק מחדש מבחינת האינטרס הציבורי, ובלבד שהדבר ייעשה על-ידי הגורם המוסמך לכך, בין זה שעשה כן מעיקרו ובין דרג ממונה, תוך בדיקה הוגנת ועניינית" (עמ' 225).

בנסיבות המקרה דנן, אין מחלוקת כי פתיחת התיק מחדש לא נעשתה בעקבות גילוי ראיות חדשות או בעקבות הגשת ערר, והנימוק היחיד עליו מתבססת המאשימה נעוץ בשמירה על האינטרס הציבורי.

בהקשר זה אבקש להעיר, כי במכתב של קצין אח"מ תחנת שפרעם שנשלח לסנגור ביום 9.12.2018, צוין מפורשות כי בעקבות בקרה שבוצעה ביום 12.11.2018 - היינו קודם לפניית הסנגור מיום 7.12.2019 לשינוי עילת הסגירה - הוחלט על פתיחת תיק החקירה מחדש, וזאת לאחר בחינה נוספת של חומר הראיות. משמע, כי היחידה החוקרת בחנה את הראיות מחדש והחליטה לפתוח את התיק מחדש ולהפנותו לגורמי התביעה מיוזמתה היא ולא בעקבות פנייתו של הסנגור.

בנסיבות המקרה שלפניי, איני רואה כי נפל פגם בהחלטה לפתוח את התיק מחדש. הלכה היא שהגוף המנהלי מוסמך

לבחון מחדש את החלטתו, ואין לחשוד זכות מוקנית לכך שהתיק לא יפתח לאחר שנסגר או כי הנושא לא ייבדק מחדש, גם אם אין נסיבות חדשות או מיוחדות שהובילו לשינוי בהחלטה אודות סגירת התיק (ע"פ (מח' ת"א) 545/98 **מדינת ישראל נ' אלון פינקלשטיין**, פורסם בנבו, מיום 30.6.1999).

דומני שאין מחלוקת של ממש לגבי האינטרס הציבורי המובהק הגלום במאבק בעבירות לפי חוק הכניסה לישראל בכלל, ובעבירות המלוות בנסיבות מחמירות, בפרט - כמו שמיוחס לנאשם שבפניי.

מעבר לכך, לא נטען וממילא לא הוכח כי הנאשם הסתמך על ההחלטה אודות סגירת התיק ומתוקף כך לא אסף ראיות או לא המשיך לשמור על ראיות קיימות. ומכאן, שעוצמת הפגיעה בנאשם במקרה זה לא מצדיקה את מתן הסעד המבוקש של ביטול כתב האישום.

כך או כך, לא שוכנעתי כי נגרם עיוות דין לנאשם או כי שורת הצדק מחייבת את ביטול ההחלטה אודות פתיחת תיק החקירה והגשת כתב האישום נגדו.

לפיכך, אני דוחה את הבקשה לביטול כתב האישום שהוגשה על ידי הנאשם.

כמובן שאין באמור לעיל משום הבעת עמדה לגבי תוצאות ההליך.

המזכירות תמציא החלטה זו לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ט חשוון תשפ"א, 16 נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.